

که این گونه حرفها را شهرت می دهند قرضی جز فساد ندارند.

آقای میرزا فضلعلی آقا - زمان استرداد ملک سلطان بآنها اطمینان میداد حالا تمام افراد ملت بآنها اطمینان میدهند و وظیفه خود میدهند که برادران وطنی خود را حفظ کنند.

آقای سید محمد تقی - من خیلی عجب می کنم از این طایفه نخبه که چرا این سوء ظن را برده اند (جواب داده شد که بواسطه الفاء شبهات است)

از باب جمشید اطمینان آنها به من حاصل خواهد شد همینطور که آقای امام جمعه خوئی تقریر فرمودند در جواب آنها نوشته شود.

(قرار بر این شد که بهین ترتیب از طرف مجلس جواب نوشته شود)

رئیس - جناب مستشارالدوله در کمیسیون چه کرده اید؟

مستشارالدوله - در خصوص نظامنامه انجمن های ایالتی جناب مستقیم السلطنه آوردند در جنبه مختصر نظر شده یعنی توضیحات شده اگر صلاح است خوانده شود

(در این موقع چند ماده از نظامنامه انجمن های ایالتی خوانده شد و بعضی توضیحات داده شد)

آقای سید حسن تقی زاده - یک مطلب لازمی است که باید عرض شود و آن در خصوص اجتناب و کلای ولایات است باین ترتیب اگر یک نفر از آنها تا یکسال یا دو سال دیگر نباید این وکلا بهین ترتیب تا چند سال در اینجا حبس شوند ما آن قانون را تغییر بدهند یا از وزارت داخله خواسته شود که مجبلاً آنها را حرکت بدهند.

رئیس - خوب است اول حمل را اول دو سال قرار بدهیم.

صادیق حضرت - در این ترتیب ایراد دارم باید اول سال وقتی مین شود که منافی با وقت رعیت نباشد اول حمل وقت کار رعیت است باید وقتی باشد که آنها کار نداشته باشند.

رئیس - اینکه گفتیم اول حمل بی جهت نبود چون در مالک دیگر مجلسان از اول قوس است تا آخر حوت که این چهار ماه وقت کار ایشان است برای ترتیب بودجه ماله که اول سال بودجه حاضر باشد حال امسال چون کارهای فوق الماده داشتیم این طور بود بعد ما از اول حمل وقت بیکاری است و موقع انتخاب بهتر از این نخواهد بود.

مذاکرات سه شنبه ۸ ربیع الثانی

مجلس شورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۱۸ آقا سید محمد تقی قرائت کردند.

آقا سید محمد تقی - کلای محترم شیراز را بموم و کلاه از قرار ذیل معرفی کردند و عموماً مقدم ایشان را تبریک و تهنیت گفتند

آقای آقا سید محمد جعفر وکیل سلسله علماء آقا شیخ یوسف وکیل طلاب

آقا شیخ یوسف وکیل تجار حاجی محمد طیفان وکیل اصناف

فخر السادات وکیل ملاکین

وکیل التجار نملی که کلای غیر از جنود دارند خوبست بمذاکره ختم مجلس ایشان با چند نفر

دیگر بروند موکلیم خود را اطمینان میدهند که آنها آسوده باشند از این نشانیته و فوراً موقع لزوم مجلس کمال مراعات مرمی خواهد شد.

(اگر گفته بسیر خوب است)

آقای میرزا ظاهر - خوبست از خود آقایان و کلای شیراز استفسار شود که این اقدام را خواهند نمود یا خیر.

آقای سید محمد تقی - معلومست وظیفه هر یک از افراد کلای ولایات است که در دفع اغتشاش کمال مجتهدت را بنمایند.

آقای التجار - خوبست از طرف مجلس مقدس جواب لایحه خیراتی ها نوشته شود که در این لایحه شده و میگوید تا آنها هم مطمئن شوند (قراری بنوعی شروع برائت نظامنامه وزارت داده شد)

آقای سید حسین - خوب است انجمنی تشکیل شود از جهت تعیین تکلیف حکم گذار بنوعی که نظامنامه انجمنهای ایالتی بصورتی که اجتم تمام شود و دیگر تریه فرستاده شود.

آقای میرزا مصحح - با مستقیم السلطنه مذاکره شده که فصولی گراجم تشکیل حکم است خلاصه کنند و او را همین ايام تمام کرده بفرستند.

وکیل التجار - خوبست برای کمیسیون ماله قرار شود که سواى ايام جمعه هر روز دایر باشد و اعضاء بکار مشغول شوند که وقت بیکندو مطلب دیگری که لازم است این نکته است معلوم است بنده محض خود این اظهار را نمیکند و گمان دارم اگر دو سه دوره هم مشغول خدمت باشم اظهار نکنم ولی نسبت به بعضی هالین نکته لازم است رعایت شود خوبست در عمل ماله سریعاً اقدام شود و هر طریقی هم ترتیب حقوق و کلا داده شود.

آقای میرزا محمود خوانساری - عتیبه بنده بر اینست که باینگونه مطالب در کمیسیون مخصوص گفتگو شود بهتر است.

آقای سید حسین - چه میدانید که حصول آبادی و وجود انبیاست به بدو چیز است یکی تصفیح عمل ماله دیگر ترتیب اداره قشون تا حال ششماه است از باب عمل ماله اقدام صحیحی نشده در باب وزارت جنگ هم بربروز قرار شد از طرف مجلس اظهار شود که بیایند حضوراً جواب بدهند ندیدام اظهار شده ماله.

ملاحسن و آرت - شاهچه ایرادی بوزارت جنگ دارید چه سؤال میجوایید بکنند؟

آقای سید حسین - میجوایم بدانم این مشتاد از قشون ایران کجاست و تا کتون فرکارهای خود چه اقدامی کرده اند.

آقای سید محمد تقی - منظر تکلیف از طرف مجلس هستند که بامهان برسد.

آقای سید حسین - همان طوری که در وزارت داخله تکلیف خود را نوشته فرستادند ایشان هم خوب است بفرستند بفرستند.

رئیس - آن یادداشت بربروز را با اظهار کردند بنام جواب بدهند اما در خصوص کمیسیون ماله میدانید این روزها بواسطه گرفتاری های زیاد ممکن نشد امروز مذاکره شد که از پس فردا شروع بکار نمایند لافل هفته چهار روز مشغول باشند.

صادیق حضرت - مطلبی است میجوایم اظهار کنیم در روزنامه هم مخصوصاً نوشته شود و آن این است که قواعد وزارت جنگ را بنمایند ما از

مجلس بفرستیم بلکه اغلب از مطالب است که آنها باید منتظر اخبار از طرف مجلس شوند مثلا منسب امیرتومانان ببارج بیجوانی و صحت ماه فاده هود با آنکه ریاست خروج بزمست بآدم فلفله حلاله حصول شود اینها چیزهایی است که خودشان باید مراعات نمایند.

رئیس التجار - در باب وزارت جنگ همان طور است که فلفله امه گفته هنوز منتظر دستور العمل مجلس هستند ولی در باب مواجبه نشون که پوست و خدمت هزار تومان صوت داده بوشه و امانه از آن داده شد ششم در عوض پول برات فرمانی چهار هزار داده است آنهم ب چهار نفر صاحب منصب و سرباز برضاعت که الزم است تا کتون داده فلفله است ندیدام در این خصوص با اخبار که با خبرم.

رئیس - اخبار که جواب هم داده اند که مشغول ترتیب صورت این مصاب هستند.

رئیس التجار - ۱۸ هزار دمت لباس برات ماله فده عتقد هزار تومان از شهر آمده بیست هزار تومان هم از سردار الفهم گرفته اند بجهت جبهه شش هزار و دوست دست لباس و مصعبه باب چادر داده شده خوب است در این باب هم اخبار شود.

آقای میرزا محمود خوانساری - خوب است معلوم ایشان را بخودشان حاضر شوند.

رئیس - بفرستند که باید مطالب قبل از وقت اخبار خود که بداند وجه جواز بدهند.

وکیل التجار - دو نوبت قشون از طرف وزارت جنگ با از طرف مجلس ترتیب دیگری هم ملحوظ شود مثل اینکه جویان هجده ماله سرهنگ و امیرتومان نقود یا لباس بقیه گرفت تمام نشود خوبست همان ترتیب سابق که قرار شد هر کس داخل خدمت میشود سنش کمتر از بیست سال نباشد رعایت کنند و از روی استعطاق و قابلیت و ترتیب منصوب گردند.

مستشارالدوله - چون در خصوص قشون مذاکره بیان آمد مطلبی است که اهمیت آن بیشتر از این مذاکرات است.

این ایام تلگرافات عده آمده که رحیم خان و سرش تمام قوای خود را در قلع و قمع رعیت استعمال میکنند وقتی که گفتگو در تأمین طرق میشود میگویند مواجب و لباس به مستغنیان داده نشده ولی بجهت رعیت فوراً ششصد نفر سوار حاضر میشود چند نفر از انجمن تبریز رفته اند بجهت آوردن گنم با کسان رحیم خان نزاهتی کرده اند و جمعی از اهالی آنجا بکسان انجمن همراهی کرده اند ولی چون کسان رحیم خان زیاد بوده اند آنها بقریه و رزقان پناه برده اند عموماً قریب ده و حوالی آن چالیده و غارت خواهد شد در این صورت چه فایده از وجود چنین سرکرده حاصل خواهد شد خوب است که این سوار از او گرفته شود تا مردم آسوده شوند.

آقای الدوله - آنچه شرایی که بوده است او در قراچه داغ کرده است باید سوارها از او گرفته شود.

مذاکرات روز پنجشنبه ۱۰م

مجلس شورای ملی

خلاصه مذاکرات روز سه شنبه ۱۸ آقا سید محمد تقی قرائت کردند.

آقای الاسلام - خوبست اجازه فرمایند تلگرافاتی که از این آمده فرفاده شود.